

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 129/2026-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] proti uzneseniam Okresného riaditeľstva Policajného zboru Čadca ČVS: ORP-382/1-VYS-CA-2024 z 19. septembra 2024, Okresného riaditeľstva Policajného zboru Žilina ČVS: ORP-272/2-VYS-ZA-2025 z 15. apríla 2025, Okresnej prokuratúry Žilina č. k. 1 Pn 761/24/5511-12 z 8. novembra 2024 a Okresnej prokuratúry Ružomberok č. k. 1Pn 60/25/5508-9 z 15. mája 2025 a upovedomeniu Krajskej prokuratúry v Žiline č. k. 5Kn 98/25/5500-4 z 21. júla 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľov

1. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti doručenej ústavnému súdu 26. augusta 2025, doplnenej podaniami doručenými ústavnému súdu 8. a 24. septembra 2025 a 14. októbra 2025, oboznamujú ústavný súd, že sťažovateľka podala trestné oznámenie na starostku obce [REDAKOVANÉ] ktoré však bolo orgánmi činnými v trestnom konaní odmietnuté.
2. Sťažovatelia prezentujú v ústavnej sťažnosti svoju laickú argumentáciu, miestami nezrozumiteľnú, kde jej podoba sa vyznačuje útržkovitosťou prezentovaných faktov. V argumentácii v podstate predostierajú nespokojnosť s vybavením podaného trestného oznámenia, kde postupu orgánov činných v trestnom konaní vytykajú „*formálnosť vybavenia*“ trestného oznámenia a absenciu dôvodov jednotlivých rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní.

3. Sťažovatelia sa domnievajú, že postupom orgánov činných v trestnom konaní v ich trestnej veci došlo k porušeniu ich základných práv zaručených čl. 13 ods. 4, čl. 19, čl. 20, čl. 40 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“).

4. Sťažovatelia, vychádzajúc z prednesených námietok, žiadajú, aby ústavný súd konštatoval porušenie ich označených práv zo strany zainteresovaných orgánov činných v trestnom konaní, priznal im špecifikované finančné zadostučinenie a ustanovil im právneho zástupcu pre účely ich zastupovania v konaní pred ústavným súdom.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavná sťažnosť sťažovateľov sa, ako už bolo uvedené, vyznačuje nezrozumiteľnosťou a zmätočnosťou jej obsahu. Tento nedostatok bolo možné preklenúť prostredníctvom príloh ústavnej sťažnosti, z ktorých vyplýva takýto stav právnej veci sťažovateľov:

- sťažovateľka podala v júli 2024 trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa starostkou obce [REDAKOVANÉ] (ďalej len „prvé trestné oznámenie“);
- prvé trestné oznámenie bolo odmietnuté uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Čadca ČVS: ORP-382/1-VYS-CA-2024 z 19. septembra 2024, o sťažnosti sťažovateľky proti uvedenému uzneseniu rozhodla Okresná prokuratúra Žilina uznesením č. k. 1Pn 761/29/5511-12 z 8. novembra 2024;
- sťažovateľ (syn sťažovateľky, pozn.) v reakcii na uznesenie Okresnej prokuratúry Žilina č. k. 1Pn 761/29/5511-12 z 8. novembra 2024 podal na konajúcu prokurátorku 23. novembra 2024 trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestných činov marenia spravodlivosti a ohýbania práva (ďalej len „druhé trestné oznámenie“), ktorého vybavenie urgoval podaním z 19. januára 2025;
- druhé trestné oznámenie bolo odmietnuté uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Žilina ČVS: ORP-272/2-VYS-ZA-2025 z 15. apríla 2025 a o sťažnosti podanej sťažovateľom proti uvedenému uzneseniu rozhodla Okresná prokuratúra Ružomberok uznesením č. k. 1Pn 60/25/5508-9 z 15. mája 2025;
- uznesenie Okresnej prokuratúry Ružomberok č. k. 1Pn 60/25/5508-9 z 15. mája 2025 bolo na základe žiadosti sťažovateľa z 18. mája 2025 posúdené Krajskou prokuratúrou v Žiline (ďalej len „krajská prokuratúra“), ktorá upovedomením č. k. 5Kn 98/25/5500-4 z 21. júla 2025 (ďalej len „upovedomenie“) konštatovala zákonnosť a opodstatnenosť napadnutých rozhodnutí Okresného riaditeľstva Policajného zboru Žilina a Okresnej prokuratúry Ružomberok.

6. V zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd poskytuje v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

7. Vo vzťahu k uzneseniam Okresného riaditeľstva Policajného zboru Čadca ČVS: ORP-382/1-VYS-CA-2024 z 19. septembra 2024 a Okresného riaditeľstva Policajného zboru Žilina ČVS: ORP-272/2-VYS-ZA-2025 z 15. apríla 2025 sťažovatelia disponovali riadnym opravným prostriedkom – sťažnosťou, ktorú aj využili. O sťažnostiach bola oprávnená a povinná rozhodnúť príslušná prokuratúra ako sťažnostný orgán. Sťažnosť tak predstavovala účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľov vo vzťahu k označeným prvostupňovým rozhodnutiam.

8. Existencia sťažnostného konania znemožňuje prieskum zo strany ústavného súdu rozhodovať o označených rozhodnutiach okresných riaditeľstiev Policajného zboru. V tejto časti preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako neprípustnú.

9. Pokiaľ ide o uznesenie Okresnej prokuratúry Žilina č. k. 1Pn 761/29/5511-12 z 8. novembra 2024 (týkajúce sa prvého trestného oznámenia podaného sťažovateľkou), sťažovateľka mala možnosť využiť postup podľa čl. 1 príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. 11/2019 z 28. novembra 2019 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní (ďalej len „príkaz“). Tento príkaz (aktuálne je to príkaz č. 9/2025, ktorý nahradil pôvodný príkaz, pozn.) upravuje postup prokurátora pri vybavovaní podania, ktorým sa podávateľ domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného v predsúdnom konaní alebo preskúmania zákonnosti postupu prokurátora v predsúdnom konaní vrátane postupu spočívajúceho v preskúmaní postupu policajta v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania podľa Trestného poriadku, alebo odstránenia prietáhov prokurátora v predsúdnom konaní a ktoré nie je možné považovať za opravný prostriedok alebo iné podanie podľa Trestného poriadku (ďalej len „žiadosť“). Podľa čl. 3 ods. 3 tohto príkazu sa postupuje iba vtedy, ak je žiadosť podaná obvineným, jeho obhajcom, poškodeným, jeho splnomocnencom, oznamovateľom, zúčastnenou osobou alebo osobou, ktorá môže podať opravný prostriedok v trestnom konaní. Podania, ktoré sú podľa obsahu žiadosťou a ktoré podala iná osoba, sa podľa tohto príkazu nevybavujú. Príkaz je vyjadrením osobitného oprávnenia generálneho prokurátora podľa § 10 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) vydávať príkazy, pokyny a iné služobné predpisy, ktoré sú záväzné pre všetkých prokurátorov, právnych čakatel'ov prokuratúry, asistentov prokurátorov a ostatných zamestnancov prokuratúry. Také oprávnenie má osobitnú povahu vo vzťahu k ostatným inštitútom zákona o prokuratúre a keďže je príkaz pre prokurátorov záväzný, je postup podľa neho (čl. 6 ods. 4 príkazu spolu s nadväzujúcimi ustanoveniami zákona o prokuratúre) právnym prostriedkom na ochranu základných práv a slobôd podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (IV. ÚS 132/2020, IV. ÚS 463/2020). Keďže v dotknutej trestnej veci nebolo vznesené obvinenie, nevznikla prekážka právoplatne rozhodnutej veci podľa § 9 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku a označený postup má osobitnú povahu oproti návrhu podľa § 364 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (ktorý by bol „iným podaním podľa Trestného poriadku“ v zmysle čl. 1 príkazu).

10. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti ani prostredníctvom príloh nepreukázala, že by postup v zmysle uvedeného príkazu generálneho prokurátora vo vzťahu k uzneseniu Okresnej prokuratúry Žilina č. k. 1Pn 761/29/5511-12 z 8. novembra 2024 využila. Za takýchto okolností ústavný súd považuje v danej časti ústavnú sťažnosť sťažovateľky za neprípustnú, keďže využitie postupu

preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného v predsúdnom konaní (uznesenia prokurátorky) podľa príkazu generálneho prokurátora ustálená judikatúra ústavného súdu kvalifikuje ako účinný právny prostriedok k poskytnutiu ochrany práv sťažovateľky. Príslušný stupeň prokuratúry má v zmysle citovaného príkazu právomoc preskúmať dotknuté uznesenie, ako aj postup, ktorý mu predchádzal. Sťažovateľka by v prípade nespokojnosti s výsledkom takéhoto prieskumu mala následne možnosť namietať ho prostredníctvom ústavnej sťažnosti (s čím by mohla spojiť aj požiadavku preskúmania uznesenia Okresnej prokuratúry Žilina č. k. 1Pn 761/29/5511-12 z 8. novembra 2024, pozn.). Vzhľadom na uvedené odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky v časti týkajúcej sa označeného uznesenia Okresnej prokuratúry Žilina pri jej predbežnom prerokovaní ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

11. Pokiaľ ide o upovedomenie krajskej prokuratúry, ktorým táto konštatovala zákonnosť a opodstatnenosť sťažovateľom napadnutých rozhodnutí týkajúcich sa druhého trestného oznámenia podaného sťažovateľom, ústavný súd konštatuje, že sa nemôže stotožniť s tvrdením sťažovateľov o tom, že by malo byť toto upovedomenie formalistické a neodôvodnené. Ústavný súd v rámci svojej judikatúry opakovane uviedol, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania proti označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (II. ÚS 42/00, II. ÚS 208/2020). Vyslovil tiež, že «Súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy... nie je ani oprávnenie „každého“, aby na základe jeho návrhu (podnetu) bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu voči označeným osobám. Takéto základné právo „každého“ nie je upravené ani v ústave, ani v Trestnom poriadku, prípadne v zákone o prokuratúre» (I. ÚS 64/96, II. ÚS 42/00, II. ÚS 208/2020). Keďže právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby alebo na podanie obžaloby proti nej na súde prokurátorom nemožno považovať za súčasť základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, k porušeniu týchto práv samotným odmietnutím trestného oznámenia o podozrení zo spáchania špecifikovaných trestných činov nemohlo dôjsť.

12. Ústavný súd si je vedomý, že sa v minulosti v niektorých prípadoch odklonil od tejto štandardnej doktríny, podľa ktorej trestné konanie predstavuje vzťah medzi páchatelom a štátom a ústava negarantuje právo tretej osoby, aby iná osoba bola stíhaná a odsúdená. Avšak treba zároveň povedať, že k dôslednému preskúmaniu výsledkov realizovanej trestnoprávnej ochrany pristúpil vo výnimočných prípadoch vzťahujúcich sa na akty dotýkajúce sa telesnej a duševnej integrity jedinca a ďalších základných hodnôt a esenciálnych aspektov súkromného života (pozri napr. III. ÚS 194/06), predovšetkým v prípadoch najzávažnejších trestných činov, ktoré sú svojou povahou spôsobilé zasiahnuť do práva na ľudskú dôstojnosť a do osobnostných práv jednotlivcov, napr. trestný čin obchodovania s ľuďmi (napr. III. ÚS 759/2017, II. ÚS 329/2021).

13. V situácii sťažovateľov však o takto závažný prípad nejde, preto podľa ústavného súdu by o porušení označených práv bolo možné uvažovať len za okolností, že by orgány činné v trestnom konaní nevenovali trestnému oznámeniu pozornosť, ktorú vyžaduje zákon. Ako už bolo konštatované, ústavný súd sa nestotožnil s tvrdením sťažovateľov o nedostatočnom odôvodnení upovedomenia krajskej prokuratúry. Krajská prokuratúra v dôvodoch upovedomenia v spojení s odôvodnením uznesenia Okresnej prokuratúry Ružomberok č. k. 1Pn 60/25/5508-9 z 15. mája 2025 náležite vysvetlila, že sťažovateľove tvrdenia obsiahnuté v druhom trestnom oznámení neobsahujú žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali takému postupu dozorujúcej

prokurátorky, ktorý by bolo možné posúdiť ako podozrenie zo spáchania trestného činu zneužitia právomoci verejného činiteľa. Podľa namietaného uznesenia a upovedomenia sa sťažovateľ totiž v druhom trestnom oznámení v rámci svojej argumentácie v skutočnosti obmedzil iba na prejavenie nespokojnosti s výsledkom vybavenia prvého trestného oznámenia sťažovateľky. Sťažovateľ bol upozornený na to, že je v právnom štáte neprípustné, aby nespokojnosť strany trestného konania s jeho výsledkom bez poukázania na konkrétne závažné porušenia zákonných ustanovení konajúcim orgánom bola riešená v ďalšom trestnom konaní.

14. Ústavný súd pripomína, že oznamovateľ trestného činu má zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa s jeho oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán riadne zaoberal. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave (napr. II. ÚS 88/99, IV. ÚS 423/09, I. ÚS 229/2020). Vychádzajúc z uvedených zistení, dospel k záveru, že účinky uplatnenej právomoci krajskej prokuratúry sú zlučiteľné s obsahom sťažovateľom označených článkov ústavy, a preto ústavnú sťažnosť v uvedenej časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

15. V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiada, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015).

16. Vzhľadom na spôsob posúdenia ústavnej sťažnosti pri jej predbežnom prerokovaní je zřejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. II. ÚS 193/2020). Keďže nebol splnený jeden z nevyhnutných predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľov o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel.

17. Ústavný súd vzhľadom na všetky svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. februára 2026

Peter Molnár
predseda senátu